

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Vigesimvsseptimvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

rioris, quæ est rationalis: quibus rota harmonia potentiarum & sensuum hominis concluditur: quam hic colliculos appellat, atque vt nemo in eis compareat: id est, non compareant in potentijs ac sensibus sensitiuæ portionis formæ illæ, nec species obiectorum, neque aliæ operationes naturales, (in hoc quippe statu si sensus externi aut interni operentur, obstant) neque etiam in potentijs spiritualibus aliæ

propriæ operationes & exercitia videantur. Cum enim anima ad vnionem amoris peruenit, non vltra operatur, nec opus est vt operentur potentie spirituales: quandoquidem vnionis opus iam est perfectum, amando, quod intellexerat, sicut cum peruenitur ad terminum media omnia cessant. Nemo igitur compareat in colliculis: adfit solummodo dilecto voluntas præfato modo.

*In vnione
amoris po-
tentie non
operantur.*

CANTVS VIGESIMVSSEPTIMVS.

CANCION XXVII.

*Detente cerco muerta
Ven austo que recuerda los amores
Aspira por mi huerto,
Torna en sus olores
Y pacera el amado entre las flores.*

SENSVS.

*Subsiste Aquilo mortue,
Veni Auster suscitator amorum,
Aspira per hortum meum,
Et fluant odores illius
Et pascetur amatus inter flores.*

DECLARATIO.

PRÆter ea quæ dicta sunt, possit etiã ariditas spiritualis extinguere in anima Sponsæ succum & suavitatem internam, cuius supra meminimus, quod dum pertimescit, duo facit in præfati cantu. Primo ianuam occludit ariditati spirituali, sollicitè inuigilans ne deuotione neglecta subiintret. Secundo innocat Spiritum S. perseverans in oratione, vt per ipsam non solum ariditas foris consistat, sed etiam vt angeatur deuotio, & anima ponat virtutes in exercitio interno, hoc solummodo spectans, vt dilectus suus magis in eis gaudeat & oblectetur.

Subsiste Aquilo mortue

*Ariditas
spiritualis
Aquila.*

Aquila est ventus frigidus exsiccans & marcescere faciens flores. Iã vero quonia in spiritualis ariditas eundem parit effectum in anima, in qua est, propterea Aquilonem mortuum appellat, eo quod extinguat suauitatem & succum spiritualem: vnde ex effectu quem causat, Aquilonem mortuum appellat. Cupiens autem Sponsa in amoris sui dulcedine

se se conseruare, ariditatem obestatur vsistat: quod sic est intelligendum, vt obestatio hæc denotet studium præstandi opera, quæ eam arceant, conseruando animam, & ab occasionibus illam incurrendi subducendo.

Veni Auster suscitator amorum.

Auster est alius quidam ventus, quem

Fff 2

vulga-

B.
Joan
a Cru

Oper
mysti
NI
12

vulgari sermone Africum appellamus; hic lenis & suavis est, imbrifer, herbas germinare, flores excludi, odoremque suum exhalare faciens. Cuius effectus omnino contrarij sunt effectibus Aquilonis. Per hunc ventum designat hoc loco anima spiritum S. & ait eum suscitare amores. Cum enim hæc aura diuina animam adoritur, ad eam totam inflammat, liquefacit, viuificat & suscitatur voluntatem, omnesque appetitus, qui antehac prostrati & sopiti iacebant, ita ad Dei amorem subleuat, ut non immerito dici possit *suscitator amorum.*

Aspira per hortum meum.

Diximus iam animam esse vineam virtutibus efflorentem, nunc etiam Sponsa hortum hic eam vocat, in quo virtutum & perfectionum flores plantati sunt. Est autem hoc loco notandum, non dixisse animam, aspira in horto meo, sed consulto dixit, *per hortum meum;* magnum quippe dilectum est, inter aspirare Deum in anima, & aspirare per animam: Nam spirare in anima, est in ipsam infundere gratiam, dona & virtutes; at vero aspirare per animam, est, Deum contingere tactu suo virtutes & perfectiones animæ iam collatas, ita illas renouando & commouendo, ut mirabilem sui fragrantiam & suauitatem exhalent, non secus ac cum aromatum species reuoluuntur & moventur: tunc enim cum motio illa sit, odoris sui abundantiam diffundunt, qui hætenus tantus non erat; nec tantopere percipiebatur, eo quod anima non semper acta sentiat, & fruatur virtutibus, quas acquisiuit. Siquidem prout demonstratum est, in hac vita se habet in anima sicut flores oclusi in gemmis suis, aut sicut aromata inuoluta, quorum suauolentia non percipitur, donec detegantur, refe-

*Discrimen
inter aspi-
rare in
horto &
per hortum.*

rentur & agitentur. Interdum verò tam immensa beneficia largitur Deus animæ Sponsæ, ut diuino suo spiritu afflante per istum hortum animæ, has virtutum omnium gemmas excludat, hæc aromata donorum perfectionum & gazarum animæ reuelat, thesaurumque & facultates aperiendo, totam ipsius pulchritudinem ostendat: tunc autem mirum est videre & suauiter sentire, diuitias donorum, quæ animæ patefunt, nec non istorum omnium florum iam exclusorum pulchritudinem, & vnumquemque eorum odorem suauitatis sibi propriæ illi exhibentem. Et hoc appellat *fluere odores illius,* cum in subiecto Verlu ait:

Et fluant odores eius.

Quorum tanta nonnunquam est affluentia, ut arbitretur anima se delitijs amictam esse, & gloria inestimabili pensat, adeo, ut non ipsa sola interius id sentiat, sed etiã exterius tantopere redundare solet, ut minime id eos lateat, qui prudenter animaduertunt; quibus huiusmodi anima videtur esse instar horti amensissimi delitijs ac diuitijs Dei referti. Nec solum id videre licet in his animabus sanctis tunc cum isti flores sunt exclusi, sed etiam ferè semper, nescio quid maiestatis & dignitatis præ se ferunt, quæ cæteris obseruantiam & reuerentiam erga eas induciturque ob supernaturalem effectum, qui diffunditur in corpus, ex proxima ac familiari communicatione cum Deo: qualis fuit ille, qui in libro Exodi de Moyse describitur, quod non poterant filij Israel intendere in faciem eius propter gloriam & propter maiestatem in corpore eius relictam, eo quod facie ad faciem egisset cum Deo.

In hac Spiritus S. aspiratione per animam, quæ est visitatio ipsius amorosa erga.

erga illam, alio quodam modo sese eidem communicat Sponsus Dei filius. Idcirco enim præmittit spiritum suum, sicut præmittit Apostolis (qui est veluti præparator hospitij) vt præpararet habitaculum animæ Sponsæ, delitijs eam subleuando, hortum illius in ordinem redigendo, excludendo flores, dona manifestando, gratiarum diuitiarumque suarum peristromatibus exornando. Vnde ingenti quodam desiderio concupiscit anima hæc omnia, nimirum vt abscedat aquilo, vt aufter veniat, vt aspiret per hortum; in hoc quippe multa simul bona lucratur. Inprimis enim lucratur fruitionem virtutum, dum in suauis exercitio illas gustat, sicut tradidimus: lucratur item ipsius dilecti fruitionem in illis, siquidem illarum interuentu, vt nuper dicebamus, perfectius sese illi communicat, & peculiarius confert beneficium quam antea: lucratur etiam quod dilectus multo magis sese in illa oblectat propter hoc virtutum exercitium, quod ipsi animæ supra modum placet, quod nimirum, placeat dilecto suo. Lucratur denique continuitatem, & permanentiam eius saporis & suauitatis virtutum, quæ tam diu in anima perseverat, quam diu amatus ibidem tali modo afficitur, dulcedinem suauitatis in virtutibus suis illi exhibente Sponsa, prout in Canticis ipsa fateretur his verbis: *Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum*: ac si diceret, interim dum Rex accumberet in reclinatorio suo, quod est anima mea, arbuscula mea redolens, dedit odorem suauitatis, designans hoc loco nardi seu arbusculæ nomine, quæ pluribus constat floribus, plantarum multarum virtutum, quas supra in anima residere traditum est, quam ibidem vineam florentem, aut conuæ florum nuncupauit. Et sic hæc arbuscula redolet odoris suauitatem

Deo & animæ, quam diu ille per substantialem communicationem comoratur in illa. Quapropter votis omnibus optandum est, vt vnaquæque anima postulet, quatenus hæc Spiritus S. aura per hortum suum aspiret, fluantque diuini ipsius odores. Quod cum adeo sit necessarium, vile & gloriosum ipsi animæ, concupiscit Sponsa & postulat in Canticis dicens: *Surge aquilo, & veni aufter, perfla hortum meum, & fluant aromata illius*. quibus verbis vniuersa quæ in hoc cantu hætenus diximus, comprehenduntur. Quorum germanus sensus is est. Surge Aquilo, & abi: Tu vero Aufter, suavis & salubris veni, perfla & aspira per hortum meum, fluantque odorifera & preciosa illius aromata: quæ omnia concupiscit anima non propter voluptatem & gloriam inde sibi prouenientem: sed quia nouit summopere ex eo oblectari Sponsum suum, esseque dispositionem congruam & prænuntium vt dilectus Sponsus Dei filius declinet ad sese oblectandum in illa: ideo enim subdidit:

Et pascetur amatus inter flores.

Denotat anima pastus nomine voluptatem, quam Dei filius hoc tempore capit in illa; idque eo nomine magis proprie significatur, eo quod pastus seu cibus non tantum sapiat, verum etiam nutriat & sustentet. vnde Dei filius oblectatur in anima, in his animæ delitijs, & sustentatur in illa, hoc est, perseverat in ipsa, vt in loco in quo apprime delectatur, eo quod locus ipse verè delectetur in illo: quod, ni fallor exprimere voluit per os Salomonis in Prouerbij; cum dixit: *Et delicia mea esse cum filij hominum*: id est, quando illorum deliciae sunt esse mecum, qui sum filius Dei.

Est autem notandum non dixisse, pascetur

B.
Joan
a Cru

Oper
mysti
NI
12

ccetur flores, sed inter flores: quia commu-
nicatio & deliciae Sponsi sunt in anima,
medio praedicto ornatu virtutum. pasci-
tur vero ipsam animam transforman-
do eam in le maturam iam & conditam
salitramque floribus virtutum, donorum
& perfectionum, quae sunt condimen-
ta, quibus & inter quae pascit eam. Quae
virtutes & perfectiones Spiritus sancti
praeparatione iam dicta tribuunt Deo si-
mul & animae saporem & suavitatem. Et
hic est Sponsi genius & natura, pascere ni-

mirum animam inter fragrantiam lili-
rum florum. Sic etiam Sponsa in Canti-
cis, utpote quae illius indolem optime no-
uerat, de ipso asserit his verbis: *Dilectum
meus descendit in hortum suum ad areolam ar-
matam, ut pascatur in hortis & lilia colligat.* Et
statim subdidit: *Ego dilectio mea, & dilectio
mea mihi, qui pascitur inter lilia: id est, dele-
ctatur in anima mea inter lilia mea-
rum virtutum & perfe-
ctionum.*

CANTVS VIGESIMVS.
OCTAVVS.

CANCION XXVIII.

SENSVS.

*Entrado se ha la Esposa
En el ameno buerto deseado
Y a su sabor reposa
El cuello reclinado
Sobre los dulces brazos del amado.*

*Ingressa est iam Sponsa
In amenum hortum concupitum,
Et requiescit ad libitum
Collo reclinato
Supra dulcia brachia amati.*

DECLARATIO.

CVM haec anima diligenter studuerit, ut caperentur vulpes, & abscederet a
quillo, quae obstabant, erantque impedimento, ne ad consummatas delicias mati-
monij spiritualis pertingeret: post inuocatae etiam & impetratae auram Spiritus
sancti, prout in ante actis cantibus fecit, quae est germana dispositio & instrumen-
tum ad eiusdem status perfectionem; superest nunc de illo in praesenti cantu tractare,
vbi Sponsus loquitur, animam Sponsae nomine compellendo, in quo duo dicit. Pri-
mum quod post a deprauiam victoriam, ad hunc delectabilem statum matrimonij spi-
ritualis tantopere ab ea concupitum peruenerit. Secundo recenset eiusdem status con-
ditiones & proprietates, quibus anima potitur in illo; utputa, quod ad libitum requi-
escat, & quod collum super mollia & dulcia dilecti brachia reclinet & inflectat, ut iam
iam dilucidabimus.

Ingressa est iam Sponsa.

declaretur, nec non ut innotescat ordo,
quem regulariter seruat anima usque dum
ad statum huc matrimonij spiritualis per-
ueniat.

Ut istorum cantuum series manifestius